

Sarajevo, 06.08.2018. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
30.07.2018.- 03.08.2018.

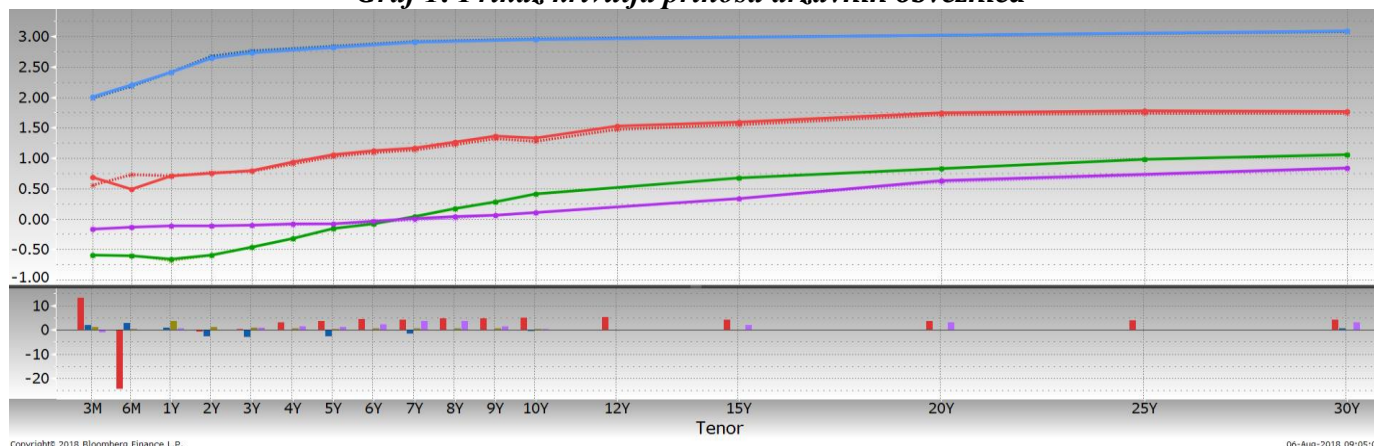
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	27.7.18	-	3.8.18	27.7.18	-	3.8.18	27.7.18	-	3.8.18	27.7.18	-	3.8.18
2 godine	-0,60	-	-0,59	↗	2,67	-	2,64	↘	0,76	-	0,75	↘
5 godina	-0,17	-	-0,16	↗	2,84	-	2,81	↘	1,02	-	1,06	↗
10 godina	0,40	-	0,41	↗	2,95	-	2,95	→	1,28	-	1,33	↗

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	27.7.18	-	3.8.18	
3 mjeseca	-0,507	-	-0,570	↘
6 mjeseci	-0,605	-	-0,603	↗
1 godina	-0,661	-	-0,635	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 03.08.2018. godine (pune linije) i 27.07.2018. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznica eurozone na tjednoj razini zabilježili bitnije promjene, iako su tijekom proteklog tjedna bilježili volatilna kretanja, zbog održavanja sjednica FOMC, BoE i BoJ, s jedne strane, te obnovljenih trgovinskih tenzija između SAD i Kine, s druge strane. Priopćenje FOMC-a kojim je potvrđena namjera da se do kraja godine referentna kamatna stopa Feda poveća još dva puta je utjecalo na rast prinosa, ali je nakon toga zabilježena korekcija ovih prinosa zbog pogoršanja geopolitičkih odnosa. Prošlog tjedna su objavljeni pozitivni podaci o rastu inflacije u eurozoni, ali je istodobno potvrđeno usporenje gospodarskoga rasta ovog regiona u drugom tromjesečju. Značajan rast prinosa između 18,5 i 25 baznih bodova zabilježen je kod prinosa italijanskih obveznica, koji je najviše bio izražen tijekom trgovanja u četvrtak. Ovakva reakcija tržišta je uslijedila nakon što je najavljen sastanak populističkih italijanskih lidera i ministra financija Giovannija Triae na kojem se trebalo raspravljati o proračunu za narednu godinu, što je predstavljalo prvu reviziju proračuna na najvišoj državnoj razini, a koalicioni partneri italijanske Vlade su već ranije najavili planove za smanjenje poreza, kao i osiguranje osnovnih prihoda za najsiriromašnije, što ne ide u korist visokog duga ove zemlje i kosi se s granicama zaduživanja koje postavlja EU. Premijer Italije Conte je u petak izdao priopćenje u kojem je naveo da su na sastanku

dogovoreni ekonomski i financijski planovi koji će biti prezentirani u rujnu, ali bez navođenja dodatnih detalja, kao što je iznos proračuna za narednu godinu.

MMF je o pitanju izgleda napretka Grčke pohvalio Vladu zbog smanjenja fiskalnih i tekućih neravnoteža i oporavka gospodarskog rasta, ali je i upozorio na postojanje „silaznih rizika“, kao što je mogućnost da bi bankama u ovoj zemlji mogao biti potreban dodatni kapital. Također, neki od MMF-ovih direktora su izrazili sumnju o pitanju dugoročne održivosti javnog duga ova zemlje, kao i realnosti prognoza za proračun i gospodarski rast.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa inflacije – EZ (prelim.) SRPANJ	2,0%	2,1%	2,0%
2.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G) LIPANJ	3,5%	3,6%	3,0%
3.	GDP – EZ (tromjesečno) – prelim. II tromjesečje	0,4%	0,3%	0,4%
4.	GDP – Austrija (tromjesečno) – prelim. II tromjesečje	-	0,5%	0,9%
5.	GDP – Španjolska (tromjesečno) – prelim. II tromjesečje	0,7%	0,6%	0,7%
6.	GDP – Italija (tromjesečno) – prelim. II tromjesečje	0,2%	0,2%	0,3%
7.	GDP – Belgija (tromjesečno) – prelim. II tromjesečje	-	0,3%	0,3%
8.	Stopa nezaposlenosti – EZ SRPANJ	8,3%	8,3%	8,3%
9.	Stopa nezaposlenosti – Italija (prelim.) LIPANJ	10,8%	10,9%	10,7%
10.	Promjena broja nezaposlenih – Španjolska (u '000) SRPANJ	-	-27,1	-90,0
11.	Indeks povjerenja potrošača – EZ SRPANJ	-0,6	-0,6	-0,6
12.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ SRPANJ	112,0	112,1	112,3
13.	PMI kompozitni indeks – EZ SRPANJ	54,3	54,3	54,9
14.	Maloprodaja – EZ (G/G) LIPANJ	1,4%	1,2%	1,6%

SAD

Prinosi dvogodišnjih i petogodišnjih američkih obveznica su tijekom proteklog tjedna smanjeni za po 3 bazna boda na tjednoj razini, dok se prinosi desetogodišnjih obveznica nisu mijenjali. Američki dionički indeks Dow Jones je tijekom proteklog tjedna blago povećan za 0,05% na tjednoj razini, a indeks S&P 500 za 0,76%.

Na sastanku FOMC-a, održanom tijekom proteklog tjedna, nije bilo izmjene monetarne politike, odnosno referentna kamatna stopa je jednoglasno zadržana u rasponu od 1,75% do 2,00%. U priopćenju objavljenom nakon ovog sastanka navedeno je da je tijekom proteklih šest tjedana, odnosno od prethodnog sastanka ovog tijela, zabilježen snažan ekonomski rast SAD. Snažan rast zapošljavanja je zabilježen na tržištu rada, kao i u domenu potrošnje kućanstava i poslovnih investicija. Stopa inflacije se, prema navodima ovog priopćenja kreće oko ciljane razine od 2,0%, a pokazatelji dugoročne inflacije su blago promijenjeni. Navedeno je utjecalo na kreatore monetarne politike da donesu odluku o zadržavanju referentne kamatne stope na nepromijenjenoj razini, ali su jasno signalizirali da će do kraja tekuće godine ona biti povećana još dva puta za po 25 baznih bodova i to naredni put na rujanskoj sjednici. Tijekom proteklog tjedna objavljeni su i podaci o razinama stope inflacije (2,2%) i stope nezaposlenosti (3,9%), koji idu u prilog najavljenom povećanju referentne kamatne stope.

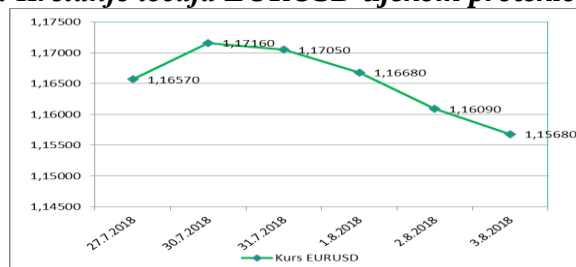
Protekli tjedan obilježilo je i pogoršanje trgovinskih odnosa SAD i Kine, nakon što su SAD najavile da bi mogle povećati carine na uvoz dobara iz Kine, čija je vrijednost 200 milijardi USD s trenutačne razine od 10% na razinu od 20%. Kineske vlasti su promptno najavile recipročne mjere, odnosno uvođenje carina od 25%, 20%, 10% i 5% na robu koja se uvozi iz SAD čija je vrijednost oko 60 milijardi USD. Prema navodima pojedinih analitičara, uvoz dobara koje SAD uvoze iz Kine je znatno veći od obujma koji Kina uvozi iz SAD te bi zbog toga pogoršanje ovih odnosa imalo znatno negativniji utjecaj na izvozno orijentirano kinesko gospodarstvo.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PCE deflator (G/G)	SRPANJ	2,3%	2,2%	2,2%
2.	Indeks osobnih prihoda (M/M)	LIPANJ	0,4%	0,4%	0,4%
3.	Indeks osobnih rashoda (M/M)	LIPANJ	0,4%	0,4%	0,5%
4.	Stopa nezaposlenosti	SRPANJ	3,9%	3,9%	4,0%
5.	Promjena broja zaposlenih u nefarmerskom sektoru	SRPANJ	193.000	157.000	248.000
6.	Promjena broja zaposlenih u privatnom sektoru	SRPANJ	190.000	170.000	234.000
7.	Promjena broja zaposlenih u prerađivačkom sektoru	SRPANJ	25.000	37.000	33.000
8.	Zarade zaposlenih po jednom radnom satu (G/G)	SRPANJ	2,7%	2,7%	2,7%
9.	ISM indeks prerađivačkog sektora	SRPANJ	59,4	58,1	60,2
10.	PMI indeks prerađivačkog sektora	SRPANJ	55,5	55,3	55,4
11.	ISM indeks uslužnog sektora	SRPANJ	58,6	55,7	59,1
12.	PMI indeks uslužnog sektora	SRPANJ	56,2	56,0	56,5
13.	Tvornička potrošnja (M/M)	SRPANJ	0,7%	0,7%	0,4%
14.	Obujam porudžbina trajnih dobara (M/M)	SRPANJ	-	0,8%	-0,3%
15.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	28.SRPANJA	220.000	218.000	217.000

USD je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR drugi tjedan zaredom te je tečaj EURUSD smanjen s razine od 1,1657 na razinu od 1,1568, što na tjednoj razini predstavlja smanjenje od 0,76%.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Na prošlotjednoj sjednici MPC BoE je u skladu s očekivanjima povećala referentnu kamatnu stopu za 25 baznih bodova na razinu od 0,75%, što je najveća razina od 2009. godine. Svih devet članova MPC BoE je glasovalo za navedeno povećanje te je odlučeno da se program kvantitativnih olakšica zadrži na rekordnoj razini od 435 milijardi GBP, koji je povećan na tu razinu još u kolovozu 2016. godine. Guverner BoE Carney je naglasio da povećanje kamatnih stopa mora biti postupno te je signalizirao da ne treba žuriti s daljim povećanjima, uzimajući u obzir neizvjesnosti oko Brexita. Među ključnim razlozima za povećanje referentne kamatne stope, Carney je naveo snažno tržište rada i visoku inflaciju. Također, Carney je predstavio novu procjenu za ravnotežnu kamatnu stopu, odnosno stopu po kojoj ekonomija može održivo rasti s punom zaposlenošću i unutar ciljne inflacije.

Pored sjednice MPC BoE, protekli tjedan obilježio je i sastanak vrhovnog diplomate kineske Vlade i državnog savjetnika Wang Yia s britanskim ministrom inozemnih poslova Huntom na kojem su razgovarali o mogućnosti otvaranja diskusija o mogućem sporazumu o slobodnoj trgovini između Velike Britanije i Kine. Wang je istakao da su obje zemlje suglasne da se uključe u međusobne razvojne strategije te da prošire trgovinsku razmjenu i zajedničke investicije.

Nacionalni institut za ekonomska i socijalna istraživanja (NIESR) je objavio prognoze, prema kojima će britanska ekonomija bilježiti rast od 1,4% ove godine i 1,7% iduće godine.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Zvanične rezerve (u mln USD)	SRPANJ	-	577	716
2.	PMI kompozitni indeks	SRPANJ	54,9	53,6	55,2
3.	PMI indeks građevinskog sektora	SRPANJ	52,8	55,8	53,1
4.	Monetarni agregat M4 (G/G)	LIPANJ	-	1,7%	1,9%
5.	Broj odobrenih hipotekarnih kredita	LIPANJ	65.500	65.600	64.700
6.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP)	LIPANJ	1,4	1,6	1,6
7.	Nationwide cijene kuća (G/G)	SRPANJ	1,8%	2,5%	2,0%

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR, kao i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio blagi rast s razine od 0,88916 na razinu od 0,88981, dok je tečaj GBPUSD smanjen s razine od 1,3105 na razinu od 1,3001.

JAPAN

Proteklog tjedna održana je sjednica MPC BoJ, nakon koje je priopćeno da će BoJ zadržati referentnu kamatnu stopu na razini od -0,1%, kako bi omogućila veću fleksibilnost programa kvantitativnih olakšica, a što je u skladu s očekivanjima prema kojima će biti potrebno još vremena prije nego što inflacija dostigne ciljana razina od 2%. **Referentni prinos na desetogodišnje obveznice je ostao fiksiran na oko 0%, s tim da su povećane dozvoljene oscilacije s dosadašnjih 10 na 20 baznih bodova.** Istodobno, BoJ je najavila da će revidirati iznose kupovine pojedinih ETF-ova te povećati udio ETF-a koji prati Topix indeks na 4,2 bilijuna JPY (37,7 milijardi USD) s dosadašnjih 2,7 bilijuna JPY, dok je u dosadašnjem fokusu bio nešto volatilniji Nikkei indeks.

Krajem prošlog tjedna objavljen je zapisnik s lipanjske sjednice u kojem su članovi MPC BoJ istakli da je važno nastaviti sa sprovođenjem višestrukog praćenja i procjene pozitivnih i negativnih učinaka programa kvantitativnih olakšica. Neki članovi su istakli da je neophodno temeljno analizirati pozadinu nedavnog smanjenja zarada i cijena, kao i njihove učinke na inflatorna očekivanja.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

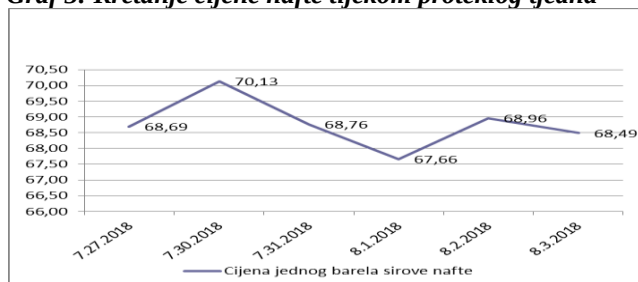
	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti	LIPAMNJ	2,3%	2,4%	2,2%
2.	Maloprodaja (G/G)	LIPANJ	1,7%	1,8%	0,6%
3.	Industrijska proizvodnja (G/G) P	LIPANJ	0,6%	-1,2%	4,2%
4.	Porudžbine građevinskog sektora (G/G)	LIPANJ	-	-6,5%	-18,7%
5.	Indeks potrošakog povjerenja	LIPANJ	43,8	43,5	43,7
6.	PMI indeks prerađivačkog sektora F	SRPANJ	-	52,3	51,6
7.	PMI indeks uslužnog sektora	SRPANJ	-	51,3	51,4
8.	PMI kompozitni indeks	SRPANJ	-	51,8	52,1
9.	Monetarna baza (G/G)	SRPANJ	-	7,0%	7,4%
10.	Prodaja automobila (G/G)	SRPANJ	-	1,2%	-7,3%

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR te je tečaj EURJPY zabilježio pad s razine od 129,45 na razinu od 128,70. JPY je blago deprecirao u odnosu na USD te je tečaj USDJPY zabilježio rast s razine od 111,05 na razinu od 111,25.

NAFTA I ZLATO

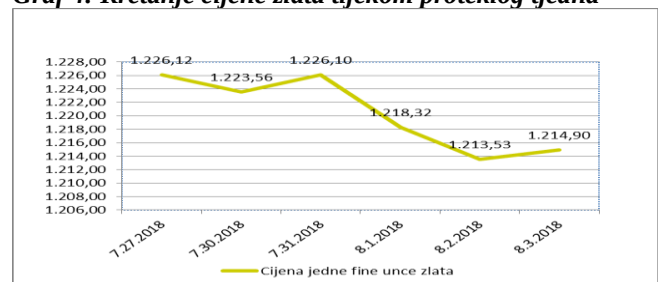
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 68,69 USD (59,93 EUR). Tijekom trgovanja u ponedjeljak cijena ovog energenta je bilježila rast pod utjecajem zabrinutosti investitora da bi poremećaji u isporuci ovog energenta iz Saudijske Arabije, Libije i Veneceule te najavljene sankcije SAD prema Iranu mogli dovesti do povećanja tražnje u odnosu na ponudu ovog energenta na globalnom tržištu. Međutim, već tijekom narednog dana ova zabrinutost je umanjena pod utjecajem informacija da zemlje članice OPEC-a i Rusija povećavaju obujam proizvodnje nafte, odnosno da je Saudijska Arabija tijekom srpnja povećala obujam proizvodnje ovog energenta za 310.000 barela na razinu od 10,8 milijuna barela dnevno. Tijekom trgovanja u srijedu cijena nafte je zabilježila smanjenje pod utjecajem objavljivanja informacije o tome da su američke zalihe ovog energenta povećane za 3,8 milijuna, dok su analitičari očekivali smanjenje za 2,8 milijuna barela na tjednoj razini. Međutim, podaci o smanjenju zaliha nafte u najvećem američkom skladištu ovog energenta u Oklahomi te najava da Iran planira vojnu vježbu na granici s Omanom i UAE su, tijekom trgovanja u četvrtak, utjecali na rast cijene nafte. Pojedini analitičari navode da bi pogoršanje trgovinskih odnosa SAD i njihovih partnera moglo imati značajan utjecaj na tržište ovog energenta, odnosno na buduće smanjenje tražnje za naftom, zbog čega je njena cijena u petak zabilježila smanjenje. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 68,49 USD (59,21 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.226,12 USD (1.051,83 EUR). Cijena zlata je tijekom proteklog tjedna nastavila da bilježi smanjenje, a dominantan čimbenik koji je utjecao na njeno smanjenje je očekivanje da će Fed još dva puta do kraja tekuće godine povećati referentnu kamatnu stopu, što utječe i na aprecijaciju USD u odnosu na EUR i druge valute trgovinskih partnera. Povećana volatilnost na financijskim tržištima, koja je zabilježena nakon objavljivanja rezultata sastanka MPC BoJ, je tijekom trgovanja u utorak potakla tražnju za ovim plemenitim metalom. Međutim, tijekom trgovanja u srijedu i četvrtak snažna aprecijacija USD u odnosu na EUR i druge valute je utjecala na smanjenje cijene zlata na najnižu razinu od ožujka prošle godine. U izvješću Svjetskog savjeta za zlato, tražnja za ovim plemenitim metalom je smanjena tijekom prve polovice ove godine, te je tijekom prvog i drugog tromjesečja iznosila manje od 1.000 tona, što nije zabilježeno tijekom proteklih deset godina. Veliki broj analitičara navodi da će se trend smanjenja cijene ovog plemenitog metala nastaviti pod utjecajem rasta kamatnih stopa u SAD i aprecijacije USD, dok s druge strane, pojedini analitičari očekuju rast njegove cijene zbog jačanja tenzija u trgovinskim odnosima SAD i njihovih partnera. Pogoršanje trgovinskih odnosa SAD i Kine je tijekom trgovanja u petak utjecalo na blagi rast cijene zlata, koja je na zatvaranju tržišta iznosila 1.214,90 USD (1.050,22 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.